

Een telefoontje met **Lendersprijs- winnaar 2023** Tineke Lous

Kaat Willemse

Tijdens de RAVON-dag 2023 sprong onverwacht haar naam op het scherm. Een leuke verrassing. Vandaag bel ik met Tineke Lous over haar werk bij de waterwerkgroep IVN Veldhoven Eindhoven Vessem. Zij is de drijvende kracht achter de werkgroep.

Rondom Veldhoven kent iedereen je wel, maar voor alle andere lezers. Wie ben jij?

'Nou, gewoon, ik ben Tineke Lous', grapt ze meteen. De toon voor dit luchtige, maar gepassioneerde interview is gezet. Nadat ik haar feliciteerde met dat ze net haar AOW krijgt, vult ze verder aan. Ze had altijd al in het onderwijs gewild, dus heeft ze PA (pedagogische academie, nu Pabo) gedaan. Specialisatie? Biologie. Daar trof ze een leraar die het leuk vond om naar buiten te gaan. Op zaterdag gingen ze naar De Biesbosch. Zo kwam ze daar in een waterwerkgroep terecht. Zowel het coördineren als het scheppen vond Tineke erg leuk.

In 1990 kwam Tineke met haar gezin in Veldhoven wonen. Toen de oudste naar school ging, zag ze daar een poster hangen van het IVN. Gezocht: schoolgidsen. Dat was haar op het lijf geschreven. Eerst werd Tineke schoolgids, daarna natuurgids. Ze gaf cursussen om nieuwe gidsen en IVN-leden kennis te laten maken met het groen.

Door haar interesse in het waterleven komt ze in 2000 in de waterwerkgroep terecht. En sinds 2005 is ze de drijvende kracht achter de waterwerkgroep. In het gebied waar de werkgroep actief is, liggen zo'n 60 poelen. Jaarlijks worden er 15 bezocht door de werkgroep. De waterwerkgroep telt de salamanders, maar doet ook mee aan de monitoring van beekprik en macrofauna (waterinsecten en andere kriebelbeestjes). En dus helpen ze ook mee aan de vorig jaar nieuw door RAVON opgezette landelijke monitoring van de kamsalamander.

Waar komt je passie voor het waterleven dan vandaan?

'Ik groeide op in de buurt van De Biesbosch. Daar staan natuurlijk ook veel planten. Op de Pedagogische Academie was er ook veel aandacht voor vogels. Maar wat er onder het wateroppervlak zat, dat was nog nieuw en kon je niet zo makkelijk zien. Ik was wel nieuwsgierig. Vandaar de keuze om in de waterwerkgroep te gaan.'

Tijdens de RAVON-dag verscheen per ongeluk je naam al te vroeg op het scherm. Hoe groot was de verrassing? Hoe heb je dat beleefd?

Het was een complete verrassing voor Tineke. Ze zag haar naam staan en dacht 'dat kan toch niet?'. Maar na even nadenken snapte ze al waarom Martijn Schiphouwer (die ze kent van de beekprik-monitoring) in oktober haar per Whatsapp vroeg of ze langs zou komen op de RAVON-dag. Dat haar naam per ongeluk te vroeg op het scherm verscheen vond ze eigenlijk alleen maar prettig. Dan kon ze 't

Tineke Lous tijdens het inventariseren. (Foto: Marc Bolsius)

Juryrapport

Zij is de drijvende kracht achter een actieve werkgroep in Noord-Brabant. Sinds vele jaren inventariseren ze amfibieën en andere waterdieren en zijn ze actief in de monitoring van beekpriktrajecten voor RAVON. Haar werkgroep maakt jaarlijks een uitgebreid excursie-programma en zij proberen daarin zoveel mogelijk meerwaarde te leveren voor onder andere RAVON, Natuurmonumenten en het waterschap. Op haar en haar werkgroep kun je vertrouwen waar het gaat om monitoring, je weet dat het jaarlijks volgen van beekprik bij de werkgroep IVN Veldhoven Eindhoven Vessem in goede handen is.

Tineke ontvangt de Lendersprijs en oorkonde uit handen van Karin Akkers, directeur RAVON. (Foto: Jelger Herder)

nieuws al even laten bezinken. En wat haar betreft, een aanrader voor de prijswinnaar van volgend jaar.

'Het is natuurlijk heel leuk', vult ze aan. 'Maar dit kan je nooit doen als je geen vast team hebt. We zijn met een groep van 10 mensen en ik ben één van de jongste. Dat we deze prijs gewonnen hebben is leuk voor alle leden van de werkgroep. Het is een erkenning van het werk wat we doen. Het wordt gezien, en dat is een opkikker. Ikzelf hoef niet per se in het zonnetje.' Zegt ze bescheiden.

'En het winnen van de Lendersprijs is goede promotie voor je werkgroep. Tijdens de RAVON-dag kwam nog iemand naar me toe, want die wilde wel meedoen. Hij is inmiddels ook al een keertje mee geweest!'

Wat is je favoriete plek in jullie werkgebied?

In Borkel en Schaft liggen een paar mooie poelen. De ligging is prachtig in een gebied van Natuurmonumenten waar geen bezoekers mogen komen. Bij de Dommel liggen ook leuke poelen, maar je ziet al snel een flat of hoort auto's. Bij Borkel en Schaft is dat niet. Daar is het nog 'een beetje wild'.

Iedereen heeft wel zo een moment in de natuur dat ie nooit zal vergeten. Wat is dat bij jou?

'Toen we een tijdje in het buitenland woonden, woonden we aan de voet van een berg. Heerlijk om te gaan wandelen. Je kent de omgeving dan ook echt goed en kan er heel vaak gewoon naartoe gaan. Ik ging een keertje wandelen met de kinderen. Bij een watertje zag ik slangen wegschieten. Eén slangetje zag ik ook zwemmen.' Vertelde Tineke. "Oh die zitten hier ook", dacht Tineke geschrokken. Tijd om naar huis te gaan, want je bent het helemaal niet gewend om slangen te zien. Later sprak ze de buurman, hij bevestigde haar gedachten, want volgens hem waren de kleinste slangetjes het gemeenst.

Naast de gemene slangetjes, was het ook bijzonder om andere dieren te zien. Dieren die je kent van uit de boeken, maar daar waren ze gewoon in je tuin te zien. Zoals een rode wouw bijvoorbeeld.

Heb je nog een goede tip voor RAVON en de andere waarnemers?

Ieder seizoen moet je er weer even in komen. Zeker na zo een koude

Tineke samen met leden van de werkgroep tijdens de beekprikmonitoring. (Foto's: Harrie Kessler en John Bons)

winter. Maar dan is het een kwestie van plannen maken en gewoon gaan. Om het veldseizoen te openen doen we altijd een poelenrondje met de groep. Op zaterdag gaan we dan met z'n allen langs de poelen en eindigen we met een frietje.

En vergeet ook niet om af en toe gewoon eens wat te proberen. Regelmatig zijn er gesprekken in de groep over hoe dit of dat zou zitten. Dat kan je ook gewoon een keer proberen. Zoals het gebruik van verschillende vallen of fuiken. Heeft dat invloed op de aantallen? En waar ligt het dan aan? Altijd leuk om die vragen te bespreken en er over van gedachten te wisselen.

Summary

Interview with Tineke Lous, winner of the Lenders Award 2023

Tineke Lous won the Lenders Award at the annual RAVON meeting on November 11th 2023. She received the Lenders Award (a bronze sculpture of a tree frog and a charter) as a mark of appreciation for her work. Tineke has inspired and led the "waterwerkgroep IVN Veldhoven Eindhoven Vessem" a team of volunteers involved in amphibians and fish monitoring schemes. She is interested in crested newts and lamprey monitoring, in the region around Eindhoven-Veldhoven.

Kaat Willemse

Coördinator Vrijwilligers RAVON, k.willemse@ravon.nl

